

Alle eieren op een stokje

Weg met kuikenstickers en plastic eieren. Cultuurpedagoog Sabine Plamper (46) pleit voor opvoedkundig knutselen met natuurlijke materialen. Wat leent zich daar nu beter voor dan een traditioneel paasei?

tekst Marleen ten Hoedt en Fidessa van Rietschoten, foto's Lin Woldendorp

→ Sabine Plamper doet voor hoe je een ei uitblaast. Jesse en Liv kijken vol spanning toe.

Oranje linzen, schetsen en eierschalen vliegen, vrij toepasselijk, door het Kris Kras Atelier. Op de jeugdetage van de Openbare Bibliotheek Amsterdam (OBA) op Oosterdok wordt een klusworkshop gehouden onder leiding van Sabine Plamper, door sommige kinderen ook wel 'mevrouw Atelier' genoemd. Plamper zegt dat klussen de lading beter dekt dan knutselen, omdat hierbij het aspect van ontdekken meer naar voren komt.

Kinderen van anderhalf tot vijf jaar zijn vanmiddag met hun ouders gekomen om op traditionele wijze een ei uit te blazen en te beschilderen, mits ze dat willen. Tijdens een workshop van Plamper is namelijk niets verplicht. Onder het motto 'niets moet, knoeien mag', mogen kinderen op geheel eigen wijze hun creatieve kant ontdekken.

Vandaag begint de les met spelen in een bak met oranje linzen. Plamper: "Om ook alvast voor Koningsdag in de stemming te komen." De kinderen kunnen hier even wennen en in de creatieve 'flow' komen.

Ouders krijgen bij binnenkomst een A6-kaartje, waarop ze eigen observaties van hun kind kunnen schrijven. Vervolgens wordt begonnen met de zogenoemde 'krastekeningen', als opwarmertje. Deze intuïtieve schetsen, waar zowel een simpele stift als een stukje pasta aan te pas kan komen, worden aan het eind van de cursus gebundeld met de observatiekaartjes, zodat er een persoonlijk schetsboek van het kind ontstaat.

Het is geen bellenblazen

Jolanda Dijkstra (34), moeder van Wiesje (5), werkt buiten de workshop ook met de krastekeningen: "Ik heb altijd een toilettasje bij me met A6-papertjes, wat stiften en kleine potjes verf. De trucjes die ik hier zie bij Sabine, neem ik mee naar huis."

Na een kwartiertje vraagt Plamper wie er wil zien hoe een ei wordt uitgeblazen. Met grote ogen kijken de kinderen hoe Plamper de glibberige inhoud van het ei in een glazen pot blaast.

Dat wil Ella Meijaard (3) ook wel proberen. Het uitblazen van het ei wordt even verward met bellenblazen, waardoor er niet veel beweging in de eimassa komt. Het omgekeerde gebeurt ook. "Niet inademen, hè!" zegt Plamper.

Het begin is het lastigst. Plamper, of een ouder, helpt hierbij. Daarna is het 'handen op de rug, pleister op de mond.' Het laatste deel kunnen de kinderen zelf uitblazen, maar Plamper heeft ook al wat uitgeblazen eieren klaarliggen voor kinderen die er geen zin hebben het zelf te doen.

→ Boven (vlnr): Ella verft haar paasei; Wiesje en Jesse föhnen de verf droog; Wiesje blaast een ei uit. Onder: de bak met oranje linzen. 'Om alvast in Koningsdagstemming te komen.'

Na het uitblazen wordt het ei verticaal op een satéprikker geprikt, en dan kan het schilderen beginnen. Met of zonder verfjas.

In het Kris Kras Atelier geldt een aantal gouden regels. Zo staat op het bord: 'Alles draait om aandacht. Gelieve geen mooi te zeggen, maar focus op het proces door non-verbale communicatie of te zeggen wat je ziet en voelt. (regel 8).' De Italiaanse arts en pedagoog Maria Montessori zei vorige eeuw al dat een kind hierdoor afhankelijk wordt van een ouderlijk oordeel.

Om het beschilderde ei te drogen, mogen de kinderen naar het 'föhnstation'. De eieren veranderen om de tien minuten en na elke föhn sessie van kleur. Zonde, zou je als ouder kunnen denken. Maar dat is juist de essentie van de ontdekkingsreis.

Andjana Pritipalsingh (42), moeder van Julian (3,5): "Het kind leert zijn of haar creatieve kant kennen, maar ouders leren hier ook om te volgen en te stimuleren zonder deze creativiteit te begrenzen. Sabine legt het materiaal klaar, maar zegt niet: doe dit of dat. Het is hun eigen creatie." Julian is inmiddels weer naar de linzenbak gelopen. Pritipalsingh lacht: "Dat is echt zijn favoriet."

Klei en confetti

Aram de Liver (4) die zich niet heel lekker voelt vandaag: "Ik heb een groen rupsje gemaakt. Hij is heel lief. Kunnen we nu gaan?" Kinderen die geen zin hebben of zich niet lekker voelen, worden in het Kris Kras Atelier niet 'gepusht' om verder te schilderen. Aram en zijn moeder verlaten dan ook, in lijn met regel 2, 'niet pushen', vroegtijdig de les. Jammer, vindt Plamper. "Ze komen van heel ver."

Plamper werkt uitsluitend met natuurlijke materialen: pasta, klei, confetti en kleine lapjes stof. Voor plastic is geen plek in het atelier. In de schilderhoek worden schilderijen versierd met aarde. De materiaalkeuze van vandaag past bij het lenteseizoen.

Moeder San Meljaard (49): "Op school knutselt Ella ook,

Stappenplan eieren uitblazen

1. Prik met een naald aan de boven- en onderkant een gaatje in het ei. Het is belangrijk dat vooral de opening aan de onderkant groot genoeg is om de eimassa door te laten.
2. Vervolgens prik je de dooier door. Als je met kinderen eieren blaast, is het handig om zelf een beetje 'voor' te blazen. Dan kunnen zij het tweede gedeelte doen. (Tip: houd een tissue bij de hand, vanwege de smurrie die het blazen meestal veroorzaakt.)
3. Om het ei makkelijk te kunnen schilderen, kun je een standaard maken van een satéprikker en een hompje klei. Milieubewust en snel.
4. Als het ei op z'n stokje staat, kan het schilderen beginnen. Het is aan te raden waterverf te gebruiken. Dat droogt relatief snel.
5. Mocht het nodig zijn, dan kan het ei worden geföhnd en kan er nog een tweede verflaag overheen geschilderd worden.
6. Om het af te maken kan het ei ook nog versierd worden met glitters of confetti (vooral handig als er met 'dikker' verf wordt gewerkt, zodat het blijft plakken).

maar op een andere manier. Met stickers en kleurplaten en dergelijke. Ik vind het leuk dat ze nu een ei uitblazen, ik heb dat vroeger ook gedaan. Thuis ligt nog een doosje met eieren die ik zelf 45 jaar geleden heb geschilderd."

Na twee klussessies is de glazen pot al aardig gevuld met eiwit en dooiers. Plamper: "Hier kunnen we vanavond of morgenochtend omeletjes van bakken. We gaan niks weggooien natuurlijk!"

www.kriskrasatelier.nl

'Ouders leren hier hun kind te stimuleren zonder de creativiteit te begrenzen'